

въкове може да проникне до дълбочината на пространството, за да открие елиптическата форма на звездите, да измѣри големината имъ и да предири тѣхния путь, то другий, не по-малко проницателенъ и плодовитъ, бѣше приготвенъ споредъ природното развитие на човѣческия умъ, да обрне своите наблюдения на нашия глобусъ, на веществото отъ която е съставенъ, на атмосферата, която са намѣрва около него, на таинствените токове, които го разигравахѫ, на разнообразните и оживляющи то сѫщества. Подиръ положителното основанье на астрономията трѣбаше да дойде сѫщото основание на физиката, на химията и изобщо на природната история: Подиръ Галилея, Кеплера, Хюгенса, Невтона, Лейбница, идяхѫ: Франклинъ, Приестлей, Лавуазье, Бертолтъ, Лапласъ, Волть, Линней, Бюффонъ и Кювье. Електрическиятъ токъ бѣше не само едно отъ най-прекрасните открития на Франклина, но и едно отъ най-силните средства за другите открития. Като станѫ достъпенъ и употребителенъ, електрическият токъ влѣзе въ най-важното си употребенѣе: да разлага.

Отъ като сѫ бѣхѫ увѣрили че свойщината да привлече леки късчета която има янтара и други вещества и страшната сила, която съ грѣмъ и трѣсъкъ пада отъ небето во време на бура сѫ и двѣтѣ нѣщо еднакво, нѣщо сѫщо, ученитѣ поченахѫ да ги изучватъ по внимателно въ началото на преминажлия вѣкъ. Гаукве подложи тѣзи свойщина на нѣкои опити въ 1709 г. — Грей и Вилхелмъ въ 1728 г. доказахѫ че туй вещество са придава отъ едно